

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob **torkih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jedan mesec . f. — 90, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca . . . . 2.80 . . . .
za pol leta . . . . 5. . . . .
za vse leto . . . . 10. . . . .
Na naročbo brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.

Posebniško šterlike so dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nr., v Gorici po 20 nr. Bobotino večerno izdanje v Trstu 20 nr., v Gorici 4 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas je računo po tarifu v petitu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegata navadnih vrstic. Poslana osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vradejo.

Naročnino, reklamacijo in oglaso sprojema **upravnštvo** ulica Molino piecoto hiš. 3, II. nadst. Odprte reklamacije so prosto poštne.

„Edinost je moč!“

Radi izgredov v Istri.

Interpelacija poslanca Kluna in tovarijev na njegovo prevzetenost gospoda ministra za notranje stvari, markisa Bacquehema.

Nada, kojo je izrekla vlada dne 27. t. m. povodom svojega odgovora na interpelacije, da so namreč prebivalstvo Primorske po piranskih dogodkih vzdrži vsakega nadaljnega izgreda, se ni uresničila. Iz Kopra poročajo namreč o novih demonstracijah, pri katerih so se vladni uradniki pokazali istotno popustljive, kakor v Piranu. V noči med 23. in 24. t. m. prilepili so na hišo na trgu Brodo, na malem trgu Derie in na drugih krajih, s črno oljnato barvo napisane, na daleč vidne in pol metra visokimi črkami ustavljene napis, nekaj pogrešenega pravopisa in nastopne vsebine: Non voliammo tabelle croate! — Non voliammo croati! — W. l'Italia! — W. Umberto!

Popoludno istega dne moral je slovenske kandidate ravnatelj učiteljišča spremljati na dom; vslic temu bili so napadeni medpotoma, jeden izmed njih je bil celo ranjen ter so morali pobegniti v hišo nekega Giacuzzi-a, od koder so jih oročniki sproveli na stanovanja, da jih tako obvarujejo pred daljnimi napadi. Napadeni so bili tudi nekateri profesorji in celo tudi italijanski prebivalci, ki niso odobravali izgredov.

Na večer so priredili demonstracijo po vlagdu Pirancev, ki se je pričela avonjem zvonov. Kurata Legoviča in kasnilnice oblegali so izgredniki od 4½ ure nadalje do 9. ure sveder ter so, mahajo težkimi udarci po vratih, krčali: Fora Legovič! Morte a Legovič! To se je dogodilo pod okni c. k. oblasti, nahajajočih se v neposredni bližini omenjenega stanovanja, a vendar se niso ganili te oblasti ni najmanje. Legovič ni bil v svojem stanovanju; on je menda doznan o predstoječi demonstraciji ter se je že zjutraj umaknil v kasnilnico, kjer je ostal vse dan in tudi preupal. Njegova gospodinja je projela pismo, v kojem so jej grozili, da je hiša rasprše v arak, ako ne odpravi Legoviča in hiše, kar je ista tudi res storila valed tega.

Kakor brzojavljajo raznim dunajskim listom iz Trsta dne 26. t. m., oročniki niso mogli rasgnati izgrednikov ter so založili dvójico njih, večed cesar je množica navalila na oročnike, grozeda jim silno, dokler ni zaučal politički komisar, da izpuste ujetnika na svobodo. Dva druga ujetnika sta pobegnila oročnikom.

O sličnih demonstracijah javljajo tudi iz Rovinja in Tržiča ter da je takih pričakovati tudi drugod po sestanku županov v Kopru,

ki se je obdržaval dne 27. t. m., pri katerem so zaključili, da bočejo jednakost postopati povsodi.

Med slovenskim ljudstvom, koje je v odigled tem demonstracijam kazalo občudovanja vredno mirnost in zmernost, opažati je veleštega globoko rasdraženje in vesnenirjenje, kar je umetni tem ložje, ko vidi, da se italijanski izgredniki povsodi in vsikdar obražajo proti slovenskemu ljudstvu, grozeda njihovemu življenju, njihovemu zdravju in njihovemu imetu. Uprav radi tega zasluži tudi ono krepke obrambe oblasti, kajti homatija v Istri bi se povečala, ako bi slovensko ljudstvo, radi nesodostne obrambe od strani oblasti, moral poseči po sameobrani.

Veles tega je skrajni čas, da vlada nastopi z vso odločnostjo proti onim občinskim zastopom in občinskim načelnikom, koji so izvali izgredne se svojimi sklepi in se svojim vedenjem, ali jih bočejo še izsiljati ter da uveljavi določila 88, 94, 95 in 96. občinskega reda za Istro, koja je dajejo na roko jednakost oblasti, kakor občinski red po drugih deželah in na temelju katerih je bil pred dveimi leti razpuščen zastop važnejše in vrednejše občine Liberec na Češkem radi mnogo neznanejega povoda in bres posebnega obotavljanja.

Podpisani so zopet prisiljeni povprašati njegovo prevzetenost ministra za notranje stvari z osirom na dogodek po Istri, prosedi njegovo prevzetenost odgovora na sledeča vprašanja:

1. Je li došlo njegovi prevzetenosti občinejše poročilo o dogodkih v Kopru in o nadalnjem žirjenju demonstracij?

2. Nameruje li njega prevzetenost, da se prepričajo te demonstracije, odrediti, da se uporabijo 88, 94., 95. in 96. občinskega reda, veljavnega za Istro, z dne 10. julija 1863?

Na Dunaju, dne 29. oktobra 1894.
Klun, Pfeifer, Kušar, Robič, Borčič, Radimsky, Šuklje, Spinčič, dr. Gregorec, dr. Fuchs, dr. Ebenhoch, Povše, Morsey, Rammer, Alfred Coronini, Pabstmann, Zedtwitz, Plass, Peitler, Kohler, Herk, Gasser, Globočnik, Hagenhofer.

Političke vesti.

Okolo volilne preosnove sude se siromašna koalicija, kakor mačka okolo vrele kaže. Razlika bila bi le ta, da bi mačka res rada zajela, ako ne bi bila kaša prevroča, medtem ko se koalicija le tako dela, kakor da žoče zajeti, v resnici pa bi vso kašo se skledo vred najraje zagnala v brezno večne — pozabiljivosti. Seveda si ne upa tega storiti, ker ve, da nad volilno preosnovo čuva

vlečka tja do učesa oske brzgotina, katero je dobil baje v dvoboji radi neke gospice. To je delalo mladega kavalirja v obeh nekaternikov, zlasti pa meji ženstvom sila zanimivega. In kdo bi se čudil temu! Odkar parametujejo, se še ni meril noben N-čan se sabljo ali samokresom, — k večjem skrivaj s krepeleom ali kamnom . . .

Ta elegantni in zanimivi mož je postal torej hoté in nehoté povod vsej razburjenosti mej N-čkih nečkim spolom. Na glavnem trgu, ondu kjer stanuje cvet N-čke gospode, t. j. g. župan se svojo mnogoglavno rodbino, udovec notar se svojo hčerko, kodrolaso Gisello, stari komisar in koncipijent, mladi zdravnik in sloki stotnik v pokoju, — v tej imetni sosedčini se je nastanil tudi Zorko Lavrič.

V prvem nadstropji županove hiše si je najel štiri sobe, s seboj pa je pripeljal teliko pohištva, da so je moral spraviti nokaj celo tja gori pod streho.

Početkom so pričakovali N-čanje, da so pripelje za Lavričem tudi sopoga; obče pa je bilo iznenajenje, ko se je razvedelo, da je

močna roka. In tako se suče in se svija: naprej ne bi hotela, nasaj pa — ne sme. Da pa ne bi ona močna roka na jeden mahljej zaustavila ta ples okolo sklede, so gospoda pridno — posvetujejo. O takem posvetovanju nam je zopet včeraj poročal brzovaj, seveda se stereotipnim pristavkom, da se bodo posvetovanja nadaljevala prihodnje dni. E ora di finira! pravi laški pugov in tudi mi menimo, da bi bil že čas, da gospoda nehačo poročati o samih posvetovanjih in da nam kaj povedo o vseh in morda tudi o dognanem sporazumljenu. Se samim zavlačevanjem se ne rešujejo važna vprašanja. Tem manje je na svojem mestu tako zatezanje pri ljudeh, ki so se obvezali rečiti dotično vprašanje, dà, ki so postavili to rečitev na prvo mesto svojega programa.

Pogreb carja ruskega. Pogreb carja Aleksandra III. utegne postati manifestacija soglasnega sočutja, kakorčne menda že dolgo ni doživelja Evropa. Za danes moremo že poročati, da bode Italijo zastopal sam prestonoslednik, da se kralj srbski osobno udeleži pogreba in da odpolje vojni minister francoski v imenu francoške armade 2 metra visok grb iz črnega baržuna z lovorjevimi, hrastovimi in oljčnimi vejicami iz srebra.

Pogrob v Peterburgu bode najbrže dne 20. t. m. Vse postaje ob proggi Sevastopol-Peterburg, po kateri se prepelje truplo, bodo odišeni primerno. — V Harkovu pogosté povodom pogreba vse ubočce po staroruski navadi. Stroški se poplačajo iz privatne blagajne carjeve.

Poljaki, ki so bili obsojeni radi udeležitve pri slavnosti Kilijskega, učnili so proti njemu za pomiloščenje. Dejstvo, da je general Gurko vprejel to prošnjo, smatrajo kot znamenje, da se za Poljake obrne na bolje. (In vendar izsiljajo ljudje a la Levakovskij Ur.) Tudi prizega zvestobe je dovoljena Poljakom v poljskem jesiku.

O boleznih pokojnega carja se je izjavil znani profesor Leyden: Do zadnjega vzdiha je vršil car svoje vladarske dolžnosti, dasi je bil na jasnom o svojem stanju. Nepreroseno pred smrtjo, to je popoludne, se je še bavil s državnimi stvarmi. Ne, le to morem reči — pravi Leyden —: Imel je smrt pred odčmi. Umrl je kot cel mož, kot junak! O carici se je izjavil Leyden, da je grozno potrta; razburjena je seveda tudi silno, toda o kakih bolezni in govoru.

Vojska med Japonsko in Kitajem. Preko Londona poročajo dne 3. t. m. iz Shangaja: Kljub ukazu, katerega je izdal podkralj Li-Kung-Chang kitajskemu vojnemu brodovju v Peyangu, da naj ostavi Port-Arthur, ostalo je tam vendar 12 ladij, katere name-

je samec ter da bode sam stanoval v svojem elegantnem in luksurijozno opremljenem stanovanju. Čemu toliko pohištva, šemu pohaja rajše gostilno, dočim bi imel lahko ob strani dražestne ženke najkrasnejše dnove!

Komisar, ki je presedel že precej večrov v Lavričem pri Bolem vranu ob kupi dolenjskega cvička, ki je baje tako zdrav za njegov slabo prebavljajoči želodec, je vprašal jedenkrat Lavriča:

„Zakaj ste vendar še samec; — v letih moči in vroči krvi je zakon najdivnejši raj! Glejte mene, kakor sem star, hotel bi se zopet ozneniti, da nimam odraslih otrok! Ej, kako komodno in dobro sem živel se svojo ranjko! Kako zdrav je bil tedaj moj želodec!“

„Saj se nikamor ne mudri, gospod komisar! — zasmehjal se je Lavrič. „Predno ne prekorati tridesetih, ni silo! Sicer pa imam še očeta, na katerega se moram ozirati.“

„Ne razumem Vas, zakaj bi se zato ne oznenili, — silil je dalje zvedavi komisar. Pomislite vendar, da je mladost, ki tako

rujejo Kitajci razprati v zrak, da ne bi padle v roke Japoncem. — Londonske „Central News“ poročajo, da so odgovorile evropske velevlasti, katere je bila naprosila Kitajska za posredovanje, z jednostavnim zagotovljenjem naklonjenosti nasproti Kitajski. V istom smislu odgovorila je vlada Zjedinjenih držav Severoameriških, odklanjajoč kakorčniki si bodo pritisk na Japonsko. Japonska vlada da drago volje vprašuje v uvaževanje predloga za sklenjenje miru, kateri bi ji ugajali.

V večernem izdanju od minulega četrtega smo že povedali, da je Kitaj pripoznal svojo onemogočnost nasproti Japonski ter da je prino Kung — sedanji diktator — naprosil ptuje vlasti za posredovanje. Japonska pa ne more niti čuti o takem posredovanju, ampak zahteva, da se Kitaj obrne naravnost do nje. Japonska zahteva baje: a) da bodo Koreja nezavzeta od Kitaja, b) da se jo placa vojna odškodnina v znesku 30 milijonov funтов Šterlinov (360 milijonov goldinarjev), c) da se ustvari posebna država — kot zagvozda menda — med Kitajem in Korejo in d) da se jej odstopi otok Formaza. Ako evropske vlasti res ne bodo hotele posredovati — in najbrže ne bodo hotele — potem bodo moral Kitaj ukloniti svoj trdi tilnik ter se naravnost pogajati z Japonsko. In hitro bodo moral to storiti, kajti japonska vojska je že napotila proti srcu Kitaja, proti Pekingu.

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ bode imel svojo sejo jutri ob 14. 10. uri predpoludne v prostorih „Del. podpornega društva“. Gg. odborniki in njih namenitki so napovedani da se udeležijo te seje.

Boj za slovensko šolo. V Gorici je torej zwagala pravčna stvar: mesto bode moralo osnovati šolo za tamošnje slovenske otroke. Seveda ni še konec križevemu potu, kajti občini je še odprtja pot do upravnega sodišča, ali mi smo uverjeni, da so jim zaman vali utoki.

Ta srečni izid borbe v Gorici vzradostil je posebno naše mestne Slovence, ker so nadejajo za trdno, da ministerstvo skoraj izreče tudi za nas odrešilno besedo. To nadejo jo izrekel včeraj tudi g. dr. Gregorin dolični deputacij, naglasivši še posebno, da mu bode najljubše plačilo na vsem trudu, ako utok doseže svoj namen. Ne treba praviti še posebno, da je ta izjava Gregorinova živo omovala v srcih onih, ki so se poleg voditelja udeležili deputacije, namreč gg. Nehronija, Krmptiča in Kravosa, katerega poslednjega se moramo hvalno spominjati na tem mestu, kajti malo je

naglo izbegava, jedini čas, v katerem more človek uživati vse srečo življenja in osrečevati v polnej meri še druge!“

„Dà, dà, — pritrdiril mu je Lavrič ter ukal z obema rokama svoje dolge brke; — ali moj oče je čudak. Nobena ženska mu ni dobra za mož; — menda se je sam z mojo materjo, katere žal, nisem nikdar poznal, jako varal. Nu, meni je vsejedno; zdi se mi, da se uživa življenje v samstvu še lažje in bolje!“

Tlesknil je z jezikom in namežnikil komisarju, češ: v tem imam že dosti izkušenj.

Komisar se ni dal našteti. Zgoverne mu je začel našteti N-čke gospice, hvalil to in ono, naštetal vrline in čednosti vseke poseboj, enil njihovo gmotno stran ter vedno povdarjal, da si je tudi sam izbral v N. svojo ranjko in da mu ni bilo žal.

„In slednjih ne pozabite. — pristavil je končno prepričevalno in navdušeno, — da so N-čki dekleta znana po vsej Kranjski radi svoje poštenosti in zvestobe! — (Dalje prib.)

moč med nami, ki bi se bili tako živo sani-
mali za nas — boj za slovensko šolo.

Otvoritvena slavnost novo telovadnicu „Tržaškega Sokola“ se bode vršila jutri zvečer. Kdor izmed redoljubov ni prej vabil, a se želi udeležiti te lepe slavnosti, oglaša naj se v telovadnici, ulica Farneto (na voglu ulice Amalia). Ponavljamo še enkrat, da bo dvorana krasno odideva, da je oder tak, kakoršnega ni imelo do sedaj še nijedno društvo slovensko v Trstu, da bo gorela svetilka za 100 sveč, da bo sviral vojaška godba, da nastopijo najbolji igralec stare garde, da bude pel novi mešani zbor „Tržaškega Sokola“ in slednjic bude tudi ples. Pridi torej, kdor more.

Prodaja sedežev za otvoritveno slavnost vrši se jutri, v nedeljo, od 11—12. ure v telovadnici ter na večer pri blagajnici, na kar Že naprej opozarjamо slavno občinstvo, da si pravočasno preskrbi sedež, kajti povpraševanje po istih je močno in bi na večer ne bilo mogoče ustreži vsem.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daroval g. Mulej z Dunaja 2 kroni.

Mesto višjega državnega pravnika v Trstu je razpisano, ker je bil dosedanj višji državni pravnik, g. Miha Urbančič, imenovan predsednikom deželnega sodišča v Trstu.

Mesto višjega državnega pravnika je med najvažnejimi v višjem sodnem uradništvu. Zato pa treba, da je višji državni pravnik mož na svojem mestu v vsakem pogledu. Ne zadošča namreč, da je kot pravnik izobrazlen vesetranski, ampak poznati mora tudi vse detelne jezike, kajih se poslužuje ljudstvo v treh južnih pokrajinih: več mora biti poleg nemščine, hrvaščini, slovenčini in italijančini. Za nemški in italijanski jesik nismo v skribi, kajti vsebu, da ministerstvo pazi na to v prvi vrsti. Toda pravico in zakon zahteva, da je višji državni pravnik tudi več hrvatskemu ali slovenskemu jesiku v govoru in pismu, onemu jeziku namreč, koji je v rabi pri večini prebivalstva Istre, Trsta in Goriske. Višemu državnemu pravniku je nadzorovati kaznilnici v Gradiški in Kopru, v katerima je — žali Bog! — le prevelik del kaznjencev hrvatske ali slovenske narodnosti. V teh dveh kaznilnicah imajo slovenski osiroma hrvatskih tol za kaznjence, a te šole, osiroma njih neprdek je nadzorovati višemu državnemu pravniku. Nadzirati mu je tudi ročna dela kaznjencev, s kajimi mora — hočeš noč — prihajati v ditok. Nadalje mu je nadzirati javna glasila, ne samo italijanska in nemška, ampak tudi hrvatska in slovenska. Slednjic je višji državni pravnik vrhni voditelj vse kriminalne justice. Z osirom na vse to je torej absolutno potrebno, da temeljito pozna tudi naš jezik. Vsi ti razlogi so tako tehtni, da jih visoko e. k. ministerstvo — vsoj mi menimo tako — nikakor ne more — prezreti ob imenovanju novega višjega državnega pravnika.

Iz Kar. — Vra nam pišejo: Pred kratkim sem vam poročal med drugim o napadu nekega Marsicha na tri slovenske dijake. O tem napadu sem poisvedil pozneje še sledede: Je den napadenih dijakov je prosil pomoči pri tukajšnjem občinskem redarstvu. Dotični stražar pa ga je zavrnil lakonično, da se mu ne ljubi na ulico (menda, ker je bil doč) in sel je potem mirno na stolico. Za nadaljevo prošnjo dijaka, da bi ga vsaj spremil na dom, se niti smeril ni.

Sicer je v Kopru vse mirno. To je mestni fakini in deloma celo italijanski gimnazijalci začarjujejo mirne slovenske in hrvatske dijake, idoče v šolo in iz šole. Včasih prileti seveda tudi kamenček. No, vsaka stvar ima tudi svojo lepo stran: jaz bi rekel celo, da imajo redkokje toliko lepe zabave, kolikor jo imamo mi v Kopru. Ali ni prijetno korakati po ulicah med življanjem, upitjem, kletvami in — točo!

Občno delavsko, izobraževalno, pravvarstveno in podporno društvo v Trstu. Podpisani odbor sklenil je v zadnji seji uvesti v tem zimskem tečaju večerni pouk za Vas delavce!

Poučevali bodo trije gospodje, prijatelji slovenskemu stanu, (g. F. Podgornik, Miha Kamuščič in Dolenc), vsak torek v društveni sobi v ulici Donata št. 1. II. nadst. Pouk bodo obsegal važnost izobraževalnih delavskih društev, delavsko organizacijo v Avstriji, važnost poznanja obrtnega zakona med delavcem in podjetnikom (gospodarjem) in to glede delav-

skoga plačila, uredba delavca in delavskih stanovanj itd. Na podlagi obrtnega zakona uvela so se delavska podpora in društva proti nesgodam. Ta društva so prvi početek praktičnega ublaževanja socijalnih vprašanj. V pravilih teh dveh društev so razne pomankljivosti in neugodnosti za nas delavec; o tem se hočemo bolje poučiti, izbirati naš položaj, da budemogli svetovati v odstranjenje ali v zboljšanje teh nedostatkov. Tako se poučevajo delavci, tako želimo tudi mi.

Važen bodo tudi pouk o zdravstvenem stanju v delavskih krogih, posebno v malem obetu.

Socijalno vprašanje je dvojno, politično in ekonomično.

Na političkem polju tirjamо mi delavci vsež narodom slovenskim socijalno pravico, ki se kaže v narodni enakopravnosti, a za nas še posebej v politični enakopravnosti vseh stanov, torej tudi delavskega. Zato hočemo tudi mi vposnati veljavno in važnost obljubljene volilne reforme, da tudi delavski stan sposna začasno, kaj mu še manjka.

Socijalno vprašanje druge vrste je eminentno ekonomičnega ali gospodarskega pomena.

Kateri stan se more pohvaliti, da se čuti zadovoljnega; morda kmet, ki komaj diha pod težo davkov v denarji in krvi, morda malibrnik, kateri ne more ispečati še teh malih izdelkov, da bi zamogel dobro plačati delavca, ker pella njega obrt pod težo velikih kapitalov, ki so ponajveč v židovskih rokah, ki skrajo sok vsega sveta? — Ali je morda zadovoljen slovenski delavec, kajih premnogo pohaja brez dela, a drugi, da tudi na delu, so vedno v skrbih zaradi sebe in svoje družine. Socijalno vprašanje je občo, zato pa naj bi več stan skrbel, da si z boljša svoj položaj.

Mi delavci moramo pa še posebej skrbeti, da se združimo in zjasnimo svoj položaj v korist domovine in našega stanu. Massa slovenskega delavstva v Trstu in na Slovenskem sploh je še s daj razprána; le delavska društva so dosedaj zbirala večje število teh, ali prave zavesti, resno misli za oživljenje delavske organizacije, ni še čuti; zato je treba, da pristopijo k izobraževalnemu društvu delavci vseh vrst: peki, devlarji, krojači, trgovski pomočniki, težaki in kar vse je, ki ni s rokami služite kruh in drugi, ki se čutijo, da so prijatelji delavcev.

Ako se združimo in bistrimo um in spoznavamo svoj položaj, bodo nam ločje pridobiti ugodno socijalno in politično položenje na narodnem in stanovskem polju, a posebej še zboljšati si ekonomično stanje. Toraј naprej, delavski stan in drugi, nobeden naj ne opusti prilike, da ne bi se upisal v omenjeno društvo!

Zajedno naznanjamо, da društvena soba je odprta zvečer od 7. do 9. ure vsaki dan. Ob nedeljah pa ves dan.

Primit ga, primit ga! Oai znani tat, ki je kričal po ulicah: Primit ga, primit ga!, je menda jasen usor tudi našim italijanskim rogoviležem. Kadar-koli bi hoteli pokrati grehe svojih varovancev, tedaj zasukavajo stvari — v tem so mojstri — upravoklenko zlobnostjo, tako, da obrnejo sum na mirno slovensko ljudstvo.

Nedavno smo poročali tudi mi, da so nepoznani slikevci polomili uro in porezali baržun na blazinah v novem poštnem poslopu. Seveda smo zajedno strogo obsodili takov vandalizem, kajti taki čini pričajo o veliki urovnosti in so v veliko sramoto našemu mestu.

In veste, kaj nam poročajo sedaj? Po ročajo nam, da izvestni krogi širijo govorico, da so Slovenci porezali blazinе v novem poštnem poslopu, češ: maščevati so se hoteli nad vlado, ker niso zmagali ob vprašanju o dvojezičnih napisih. To mirno, zakone in tujo last spoštujoče ljudstvo pa lahko zaklječ tem zlobnežem: vaša sumnjenja in obrekovanja ne morejo doseči višino našega zaničevanja! Kajti vsež vašemu kričanju „Primit ga, primit ga!“ vemo vendar-le, kdo je — tat! Kje so torej „Gracechi de seditione querentes“, o katerih nam je pisal predvčerjanji „Il Piccolo“, kje so tisti, ki podikajo drugim, kar so storili sami? Sej se poznamo!

Pozdrav od „bratov“. „Zavezna italijan-

skih časnikarjev“ je odposila te dni povedom svojega zborovanja v Rimu priesčen „pozdrav“ laškim časnikarjem v Trstu in Istri, s kajim jih hoče vspodbujati, da vtrajajo v borbi za italijanstvo. No, mislite si moremo, da našim laškim časnikarjem po tem miljaju z nova vrasta greben in da se jim vadigne pogum, okrečen po „bratiskem pozdravu“ iz Rima.

Samomor. 19-letna „lahkoživa“ Ana Kumar vrgla se je predvčerjanjem raz okno stanovanja nje matere Uršle v dove Kumar, omogočen Jevščič, v III. nadstropju hiši št. 3 v zagatu del Mora na dvorišču. Ko so ljudje poklicali zdravnika, bila je človeška pomoč nemogoča, kajti nesrečnica razbila si je črepino in bila mrta v istem trenotku. Pokojna pobegnila je, komaj 16 let star, z doma in se udala razusdanemu življenju. Mati in očuh sta jo vedkrat videla na ulici ter jo prosila, da naj opusti nesramno življenje, da naj se vrne domov, kajti vse ji odpustita — toda vse prošnje bile so zmanj. Predvčerjanjem pa je prišla nesrečnica v odsotnosti svojcev v njih stanovanje, izplačila z neko živo prišedlo prijateljico nekaj vina in, ko je prijateljica odšla, izvrnila je svoj grozni naklep. Menda se je v nesrečniči vzbudila vest: „Spoštuje očeta in mater . . .“

Zverska mati. Z Dunaja poročajo dne 8. t. m.: 24letna služabnica Ana Eisner je porodila nezakonsko dete. Želeč znebiti se otroka, hotela ga je takoj po porodu sežagnati živega. Vrgla ga je zatorej jednostavno v ognjišče. Domačini, zasutivši smrad po sežaganem mesu, ki se je širil po vsej hiši, prihiteli so v kuhinjo in izvlekli otroka iz ognja, seveda grozno opečenega, a še živega. Zversko mater so zaprli.

Nesreča na železniči v Rusiji. Dan 7. t. m. zvečer je trčil iz Peterburga pričedni brzovlak ob nasproti državljani Kurski brzovlak. Vsi vozovi z lokomotivama vred so poškodovani. Ubit je le jeden sprovidnik, težko ranjena sta dva popotnika in dva zavirala. V Kurskem vlaku se je vozil tudi predsednik sv. Sinoda. Pobedonoscev, kateri pa je ostal popolnoma nepoškodovan. Veliki knez Nikolaj Mihajlovič odpeljal se na kraj nesreče.

Policijake. Onega 24letnega misarja Jošipa V., katerega so bili zaprli, ker je bil na sumu, da je ukradel denar v poštnem uradu v Barkovljah — kakor smo bili sporočili v poslednjem izdanju našega lista, — izpustili so zopet, ker je dokazal svoj alibi. — Zaprli so 29letno Marijo Cegler iz Podgrada, ker je na sumu, da je ukradla Teresi Sinigoj v neki gostilni v ulici Barriera, slato uro, vredno 36 gld. Pri Ceglerjevi niso našli dotične ure. — Po noči na včeraj zasačili so stražarji iz Trsta že izgnanega Štefana P. iz Sežane, ter ga vročili sodišču, ki ga zopet silom odpravi na dom. —

Sednisko. 21letni težak Peter Boesia iz Trsta, pristojen v Italijo, dobil je predvčerjanjem zaradi težkega telesnega poškodovanja 4 tedne jede. Boesia je bil namreč v družbi treh tovarisev po noči na 8. sept. t. l. v neki zleglašni hiši v ulici S. Filippa pretepel težaka Stefana Valenčka. Poslednjega je bil o tej priliki jeden napadalcev ranil z nožem, toda preiskava ni dognala, kateri izmed napadalcev je ranil Valenčka. Dokazano pa je, da ga je Boesija udaril s pestjo. — 53letni posestnik Jurij Koslovič iz Materade pri Umagu dobil je predvčerjanjem v tajni razpravi zaradi hudoletva proti pravnosti 4 mesečno ječo. Dne 28. sept. t. l. je Koslovič oskrnul v Trstu 12letnega dečka A. P. Poslednji večer je zopet čkal na dečka, toda fantičev oče ga je dal zapreti. Koslovič se je izgovarjal v preiskavi in pri razpravi, da se je hotel le z ekoliko — počaliti!

Najnovejše vesti. Dunaj 9. Politische Corresp. javlja iz Rima, da se tam širi govorica, da odpotuje papež jednega kardinala k pogrebu carjevemu. Z druge strani se glasi, da papež še ni odločil nicesar, zato da se še ne ve, bodo li zastopati pri pogrebu ali ne.

Dunaj 9. Današnja „Wiener Ztg.“ javlja: Cesar je potrdil zakonski načrt, katerega je bil sklenil deželni zbor gorški glede razpuščenja krajne občine Dolenja.

Peterburg 9. Truplo carjevo, katero spremljajo car Nikolaj, carica-udova, carjeva začrnicia in ostali članovi carske rodbine, došlo je v Sevastopol. Tam so jo prinesli na žalostni vlak, ki se je odpeljal z vsem spremljstvom v Moskvo.

Peterburg 9. Tukajšnji listi javljajo, da pridek pogrebu 75 knezov (vladarjev, njih zastopnikov in drugih) s spremljstvom, častniki Böhmbočevskega gardnega polka in telešne straže na konjih odpotovali so v Moskvo, da prevzamejo častno stražo poleg mrtvega carja.

Bratje Sokoli!

Odbor pozivlja Vas, da se otvoritvane slavnosti, ki se bode vršila v nedeljo 11. t. m. udeležite v polni društveni opravi. Nasdar ODBOR.

Trgovinsko brzojavanko.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.71—6.72 Korza za november 6.35 do 6.45. Oros za spomlad 6.04—6.05. Rž nova 5.37—5.39.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55—6.60, od 79 kil. f. 6.60—6.65, od 80 kil. f. 6.70—6.75, od 81 kil. f. 6.75—6.80, od 82 kil. for 6.80—6.85.

Ječmen 6.85—6.90; proslo 6.70—5.90.

Pšenica slabob ponudbe, povpraševanje sredno. Prodalo se je 20.000 met. Vreme: slabob.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred, odpolnilatev precej f. 29—29.25. Nov. f. 29.25—. Concasse za november-mare 30—. Cestovni za november 31—. V glavah (sodih) za polovico novembra 31%, za konec novembra 31%.

Havre. Kava Santos good average za november 87.75, za mare 84—, bolje.

Hamburg. Santos good average za decembra 68.75, mare 68.25 mirno.

Dunajska borza 9. novembra 1894

	danes.	včeraj.
Dravni dolg v papirju	99.90	99.95
v srebru	99.75	99.98
Avtrijska renta v zlatu	124.40	124.25
v krosh	97.55	97.45
Kreditne akcije	398.10	391.25
London 10 Lst.	124.50	124.40
Napoleoni	9.91	9.91
100 mark	61.05	61.05
100 italij. lire	46.30	46.30

684. o. š. sv.

Raspis učiteljske službe.

V tem političnem okraju popolniti je mesto učitelja-voditelja II. pladilne vrste na dvorazredni ljudski šoli v Podgradu s slovenskim učnim jezikom.

Plača združena s to službo ustanovljena je v deželni postavi od 14/XII. 1888., dež. zak. št. 1 ex 1889.

Pravilno opredeljena prošnja naj se predpis